

Цикли:

Циклите в програмирането ни позволяват да повтаряме едни и същи действия определен брой пъти.

Оператор *for*

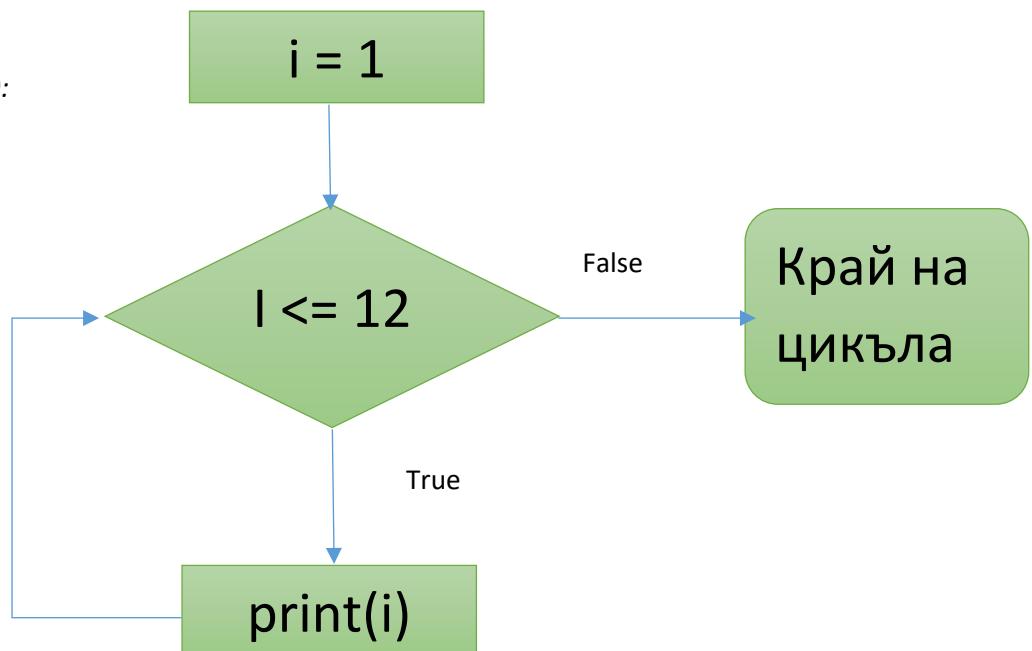
for i in range(начална стойност, крайна стойност):

блок код

където "I" е служебна променлива, с която изразяваме текущата итерация на цикъла.

Ако имаме

```
for i in range(1, 13):
```


Опитайте и вие, променете началната и крайната стойност, за да видите резултата. Можем да използваме **стъпка** ако искаме да променяме стойността на I със стойност различна от 1.

```
for i in range(2, 11, 2)  
    print(i)
```

Ще се отпечатат числата т 2 до 10 със стъпка 2 (фиг.1)

```
C:\Users\SatellitePro\PycharmProjects\m  
2  
4  
6  
8  
10  
  
Process finished with exit code 0
```

phys.1

```
for i in range(11, 0, -2):
    print(i)
```

Ще се отпечата числата т 11 до 0
със стъпка -2 (фиг. 2)

```
C:\Users\SatellitePro\PycharmProjects\myfirstprogram>
11
9
7
5
3
1

Process finished with exit code 0
```

фиг. 2

Напишете програма, която да изписва числата от 1 до N през 3.

1. Прочита цяло число n
2. Отпечатва числата от 1 до $n + 1$ със стъпка 3

Примерен вход и изход:

10 -> 1, 4, 7, 10

Тази задача демонстрира, че променлива може да бъде използвана за поставяне на начало, край и стъпка на for цикълът.

```
a = 50
b = 13

for i in range(0, a, b):
    print(i)

Process finished with exit code 0
```

Сега опитайте да добавите и потребителски вход към задачата.

Примерен вход и изход:

101, 25 -> 0, 25, 50, 75, 100

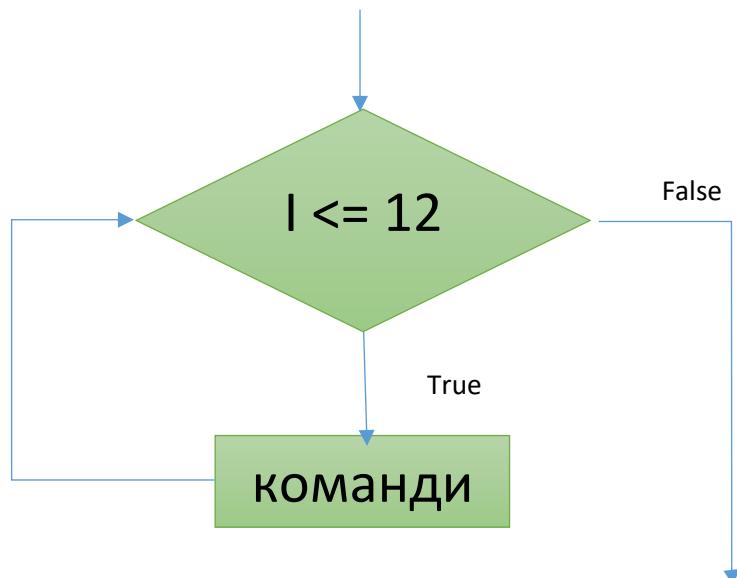
Оператор while

While цикъл – това е команда в програмирането, която казва на компютъра: „Повтаряй тези действия отново и отново, докато (while) едно определено условие е вярно“. Представете си го като аларма на телефон – тя ще продължи да звъни на всеки 5 минути, докато не натиснете бутона за спиране. В нашия проект използваме този цикъл, за да държим калкулатора „буден“, така че потребителят да може да пресмята колкото числа поиска, без програмата да се затваря сама.

Синтаксис

`while <условие>:`

блок код

Когато използваме оператор while има опасност да създадем безкраен цикъл, който ще ни създаде главоболия, за да избегнем това, на помощ идва операторът `break`, който прекъсва цикъла, той не може да съществува самостоятелно извън цикъл.

`while true:`

`print("loop")`

`if <условие>:`

`break`

```

a = 5

while True:
    if a > 10:
        break
    print("a = " + str(a))
    a += 1
    
```

```

a = 5
a = 6
a = 7
a = 8
a = 9
a = 10

Process finished with exit code 0
    
```

Към мини-проекта:

Ще вложим условната конструкция от урок 3 в while-цикъл, като за целта първо ще създадем променлива която ще контролира дали цикълът да продължи или да се прекрати. Нека да декларираме променлива `prodali_cikal = 'y'`, *Нейната стойност ще може да бъде променена от потребителя в зависимост от това, дали иска да продължи с използването програмата или не. След това създавайте while цикъл, чието условие да бъде*

`prodalji_cikal == 'y'` и изместете цялата условна конструкция по начина показан по-долу

```

while prodalji_cikal == 'y':
    # Условните оператори, отговарящи за менюто
    if izbor == 1:
        chislo = input("Въведете двоично число: ")
        print(f"Избрахте преобърнат бинарен вид на числото: {chislo}.")

    elif izbor == 2:
        chislo = int(input("Въведете двоично число: "))
        print(f"Избрахте преобразуването на бинарното число в десетична форма: {chislo}.")

    elif izbor == 3:
        chislo = input("Въведете двоично число: ")
        print(f"Избрахте преобразуването на бинарното число в октадична форма: {chislo}.")

    elif izbor == 4:
        chislo = int(input("Въведете двоично число: "))
        print(f"Избрахте преобразуването на бинарното число в десетична форма: {chislo}.")

    else:
        print("Грешка! Моля, изберете един от числата 1, 2, 3 или 4!")

```

След това, натиснете **tab**, за да може while цикълът да я усвои. (фиг. 3)

```

5     while prodalji_cikal == 'y':
6         # Условните оператори, отговарящи за менюто
7         if izbor == 1:
8             chislo = input("Въведете двоично число: ")
9             print(f"Избрахте преобразуване от Двоична към Десетична за: {chislo}")
10
11        elif izbor == 2:
12            chislo = int(input("Въведете десетично число: "))
13            print(f"Избрахте преобразуване от Десетична към Двоична за: {chislo}")
14
15        elif izbor == 3:
16            chislo = input("Въведете шестнадесетично число: ")
17            print(f"Избрахте преобразуване от Шестнадесетична към Десетична за: {chislo}")
18
19        elif izbor == 4:
20            chislo = int(input("Въведете десетично число: "))
21            print(f"Избрахте преобразуване от Десетична към Шестнадесетична за: {chislo}")
22
23    else:
24        print("Грешка! Моля, изберете число между 1 и 4.")

```

Фиг. 3

Добавете и следния код на края на цикъла, за да може потребителя да смени у на n за да спре цикъла.

```

        elif izbor == 4:
            chislo = int(input("Въведете десетично число: "))
            print(f"Избрахте преобразуване от Десетична към Шестнадесетична за: {chislo}")

    else:
        print("Грешка! Моля, изберете число между 1 и 4.")

    # Тук даваме шанс на потребителя да смени 'у' на 'n' и да спре цикъла:
    prodalji_cikal = input("Искате ли да продължите? (y/n): ")

```